

Մանգումսի Էֆենար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻԲԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

1867 ԱՊՐԻԼ 22 ՃԻՄԸ ԻՐԹԻՍԻ

ՆԻՄԵՐՈ 332

Մանգումսի Էֆենար հիմնադրուած 6 ետի օգոստոս 300
տարեկէ զտեղիւ, սենեկէ գործէ թի, բաժնի փորձող տարի
էջնաւ օրաց, 200 զէ՝ օրաց, իւրը զլուր 100 զէ՝ օրաց,
իւր, իւրեկէ տարի 50 տար փորձող տարի 100 զէ՝ օրաց:

Իւրեկէ տարի 50 տար փորձող տարի 100 զէ՝ օրաց,
իւր, իւրեկէ տարի 50 տար փորձող տարի 100 զէ՝ օրաց:

Մեքթուր փ օրաց, Պէյ-օրաց տարի 100 զէ՝ օրաց,
467 իւրեկէ տարի 50 տար փորձող տարի 100 զէ՝ օրաց,
իւր, իւրեկէ տարի 50 տար փորձող տարի 100 զէ՝ օրաց:

ԻԼԱՆԸ ԲԵՍՄԻ

Իմանարդ վե մանգումսի իշար գործն
մամըլ օլտուղու հայտե, նե գատար եան
լըլ զեւիւմէր իլե սուրու իսե, օլ գատար
տախի մեմալիքին էհալիսի վե ահվալը
ուսուսիքեսի իւզերինէ հէր քէսին զեհ
նինի թախտիլ իթմէք նիքեթի իլե գա
լեմէ ալընմըլ օլան պիր ըիսալե նէլը ու
իլան օլուսուլ, պիր գալ նիւսիքէլերի
իսթանպուլ տաղըթըլմըլ օլտուղու
տան, Մաթպուլաթ հագգընսի մարտ 12
տէ զուհուրա կէլէն գարարու թէվֆի
գան, թաթիլ իթտիրիմէքտէն արի գալ
մագ իսթէտիքէլերինտէ, էջլե ֆասլ ու
զէմմէ տայիր թահրիրաթլարը քէնտի դա
զէթալարընտա տէրձ իթմէքտէն իհթի
բաղ իլէմէլերի իկպար օլուսուլ
2 մայիս 1867 Մաթպուլաթ գալէմի

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԳՐԱՖԻԹԵ

(Աճան-Հալու-Բալ-Ֆէլ-Բալ)

Փարիս 2 մայիս, ախլամըն սաաթ 4
վէ 15 տաղըգասընտա

Մայիս 2 բիւլաւար

ԷՍԶԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԵ

Փարիս (Գալ-Է)	Լիւր	Ալըլ
Ալըլ	29-15	28-15
Գարանտը	29-20	28-15

Օճան-Է Բալ-Է 1865 ի .

Ալըլ	225-
Գարանտը	225-

Փարիս 3 մայիս, ախլամըն սաաթ 4

Ալըլ	67-90
Գարանտը	67-15

Փարիս 2 մայիս ախլամըն սաաթ 6 վէ
50 տաղըգասընտա

Ալըլ	29
Սաթընը	281-1

Լօնտրատա թէնէմիլ իտէնէք օլան Գօն
ֆէրանս հագգընտա իթիմալ տըր, եարընքի
կիւն հիւքիւմէթ թարաֆընտան գամարա
լարա պիր մալիւմաթ վէրիլիլ

Թէլէկրաֆ իսպէրլէրինէ նէգարէն, իսբան
եանըն Գաթալօնեթ թապիր օլուսան էեալէ
թիւտէ զօրպալըլար զահրէ չըգմըլ օլուս,
իսպիլիէ պէօլիւքէր էեալէթտէ կէզինմէքտէ
տիրլէր

Փարիս 5 մայիս, ախլամըն սաաթ 4
վէ 10 տաղըգասընտա

Մայիս 5 բիւլաւար

ԷՍԶԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԵ

Փարիս (Գալ-Է)	Լիւր	Պօրսա գաթալը
Ալըլ	29-50	225-
Գարանտը	29-50	225-

Օճան-Է Բալ-Է 1865 ի .

Ալըլ	225-
Գարանտը	225-

Փարիս 3 մայիս, ախլամըն սաաթ 4

Ալըլ	68-55
Գարանտը	68-42

Էօհամը ուսուսիլիէ Լօնտրա ալըլար

Ալըլ	29
Սաթընը	291-1

Փարիս 3 մայիս, ախլամըն սաաթ 4
վէ 10 տաղըգասընտա

Իսբանեանըն Գաթալօնեթ էեալէթիւտէ
զօրպալըլար զուհուր իթմէսի թէվաթուր
լարը եալանա չըգմըլար տըր

Փարիս 5 մայիս, ախլամըն սաաթ 6
վէ 15 տաղըգասընտա

Լօրտ Տէրպի, Սալը կիւնիւ գօնֆէրանս
թէնէմիլ իտէնէք տիր տէմիլ տիր

Իսպանաթ լայիհասընա թէլիֆ օլան թաս
հիհաթ հիւքիւմէթէ գարըլ օլտուղու հայտէ,
197 գուրա զարըլ օլտուղու հայտէ, 278
գուրա իլէ զապուլ օլուսմուլ տուր

Էթօալ տՕլիւստա օգուսան թէ
լէկրաֆ

Փարիս, 4 մայիս ախլամըն սաաթ 5
վէ 15 տաղըգասընտա

Ճէնկ իլէ սուլի իւզէրինտէ, էֆքեար

լար իքիլէ թապսիմ օլմուլար տըր

Գօնֆէրանս եագընտա թէնէմիլ իտէնէք
տիր

Բուսիա ճէնկ թէտարիքինէ տէվամ իթ
մէքտէ օլտուղուստան, Բրուսիա իլէ ագալ
մուսնէտէ իթմիլ օլտուղու թախմին օլու
սուր

Պօրսա տալիսուլ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԼԻԼԻԹԵ

Պէրուլթտան եագըլտըղընա նէգա
րէն, ալաֆրանկա մարտ 17 կիւնիւ տա
պալըլ, սապըլ Լիպանան Տիւրքիլէր
գալիսմագամը Մուսթաֆա Գօլան նամ
էմիր, չարըլ օրթասընտա վէ հիւքիւմէթ
գօնաղընտան պիր գալ աղըմ ուզագտա,
Գալվա սպալը Ահմէտ աղանըն իւզէրինէ
իքի տէֆա սիլահ պօշալթարագ, էօմ
րիւնէ գաստ իթմէք իսթէմիլ տիր, ֆա
գաթ նասըլ իսէ գուրչուլար պօշա կի
տիպ, վուրուլմաղըլ կէօրտիւքտէ, իւ
զէրինէ հիւքիւմ իտէրէք, տապանճասընըն
տէմիր իլէ հէլաք իթմէքիկէ գալըլը
մըլ իսէտէ, օլ էսնատէ իսպիլիքէ գալվա
լար եթիլիպ, քէնտի ալիլիքէրինի գուր
թարաղըլարը իլէ պէրապէր, մէրգուլ
էմիր Մուսթաֆաեթ տախի մահպէտէ կէօ
թիւրմիւլէր, վէ շիւտի թահթը իս
թիլիթագտէ պուլուսմագտա իմիլ

Սապրի բաշա վէ Հիւսէյին բաշա
հագարաթը, չարչէմպիհ կիւնիւ Մուս
պիրի սուրուր նամ գաթագ իլէ Հանեա
տան Տէր-սէտտէթէ վապըլ օլմուլար
տըր

Իգմիր էեալէթիլին, եինէ Սիւ
րէյեա բաշա հագըթթիլիլ իւհտէսինէ ի
հալէ պուլըլարագ, եէնի վիլայէթ ու
սուլինէ թահվիլ օլուսմագտա, վէ վալի
բաշա հագըթթիլիլին մագարըլ հիւքիւ
մէթիլիլ Սալթընա նագլ օլուսուլ, իգմիր

Խմտի միլլէթին պու գարմագարը չալի
իչին լազըմ կէլէն մէմուրլարըն ինթիխապը
էքսէրիյէթ իլէ օլմաեըպ, Էալընը ֆագաթ
հէմէֆքեար բուէսսանըն քէյֆլէրինէթ թօր-
լանըպ, հաթտա պիլա գուրա րասթ կէլէ
ինթիխապ օլունմասընտան իպարէթ տիր. եր-
նէ իչ պարի չէօյլէ ինթիխապ օլանլարտա
գայալըտը, պէօյլէ էսէֆէնկիդ վուգուաթ-
լարըն վուգուա կէլմէմէսինէ պէօյլէ ք պիրիւ-
միտ օլապիլիր իտի. Հալ պու քի մէմուրլա-
րըն էքսէրիտի վէ էսէֆ օլունմազը չու
քի, տօղրուսու սէօյլէմէսի լազըմ կէլիրսէ,
էն տիրայէթիլէրի սօնունտա իչին նէրէլէրէ
վարաճագ օլտուղունու ֆէնմ իտէրէք վէ
պաչըճա քէնտի գամիրլէրի պիր գաչընըն
գամիրլէրի իլէ ուլտուրամատըղլարընտան, պի-
րէր սէպէպ իլէ իսթիֆա իլտիլէր, Էալսօտ
իսթիֆայէ րէսմէն հաճէթ կէօրմէյէրէք, չէ-
քիլտիլէր. . . պազը գալանլարըն զիրի ի-
տաքէսինտէ իսէ, Էալընը պապա Սէրօվէ-
նին իչի օլսա պէլքի պիր թէսատիւֆ տէ-
նիլիպ, սիւ քիւթ վէ էօրթպա օլունապիլէյի-
տի, հալ պու քի պու միսիլու տահա նիչէ
նիչէ պիլիմսիդ թէտպիրսիդ հալլէր վուգուա
կէլմի, վէ տահատա կէլէճէլի աչիքեար պիր
մէվատտէն տիր. կէօրիւնիւր քի պու գաթ-
լարըն գամիր նէ տիմէք օլտուղու տուեու-
չու քէնտուլէրինտէն քէք երբսօք, կէօրիւնիւր
քի օնլար էմր իտիճի տրղուսունտա օլուպ,
պիր թագըմ կիւճիւ եթմէք գէվալը ֆա-
գըրանէ ուեար ուլմագ էմր իթմէքլէ գալպ-
լէրի ֆէրաչլանըտը, Պու միսիլու իտէկէլ-
միլէրի վուգուաթլարտան տօլայը, Սէճ-
մուա քէլամէ աղապ իտիպ, քէնտուլէրի-
նէ նագիքեանէ « օրասը ֆուգարա մահէլլի
տիր, օրաեա ֆուգարա ալընըր, օրատան
ֆուգարա գօվուլմագ » նասիհաթլարը մէր-
գուլմանէ թէէսիր իտէմէտի:

Պուեուրտուղուն նիգամըղըք էքսէրիա
միլլէթին օլմաեըպ, հաթտա Գաթօլիք միլ-
լէթի ֆուգարաեա իլանէ իթմէք մատտէ-
սինտէ, սաեըր միլլէթլէրտէն հիչ պիր վա-
գըթ կէրի գալմագ, Զատիկ, Երուսղ ա-
տէթ օլմուչ, հէր քէս հալինէ կէօրէ պիր
վէրկի մագամընտա 11. Յակորա իլանէ իթ-
մէքտէն մատէ, աչըգտան տահա նէլէր կիթ-
մէտէ տիր. Խաթթալսանէնին իրատը վար,
ալաճագը վար. . . վէ էկէր մէմուր գաթլար
ֆուգարաբէրվէրիլէ լազըմ կէլէն վաճիպէյի
զիմէթլէրինի սարֆ իթմէք սէվտասընտա,
արղուսունտա օլալար, տահա նիչէ նիչէ սա-
եիր մէտէնիլէթտէ օլան միլլէթլէրին գու-
լանակէլտիլէրի թէտպիրլէր իլէ իտայը
մէպաղըն վիճուտէ կէլէպիլէճէկի ինթիմալին
խարիճինտէ օլմատըղընա իսպաթ, իքի սէ-
նէ ազտէմ պիր ուսուլ իլէ աչըգտան 300
լիրա թօրլանըտը տըր. . .

Էմմա. . . միւլէլլիֆ, տէյնէճէքսին քի
պուլլարը ինթիխապ իտէն բուէսսա նէ Էա-
լընը. . . նէ Էալընը, մէմուր աղա-
լար իքի իւչ կիւնտէ պիր գարուլարընը չա-
լըպ չէօյլէ իչ կէօրիւեթուլ, պէօյլէ իտարէ
իտիեթուլ, հաթտա սէլէֆլէրիմիդ թէտպիր-
իլլիլէրինտէն, մէսէլա մէսարիֆ իթտիք-
լէրի 63, պազըն պիւճէմիլլէր 37 իլէ օլու-
եթ. հաթտա ֆուգարէնին հալի իլէրքինէ-

տէ նիսպէթէն ֆէլգէլատէ իլի տիր, Էալըն,
տէմէլէրինէ բուէսսայը միւլմայիլէյիւմ ալ-
տանմագտա, էմմա 63. 37 իլէ նա՛սը օլու-
տա ֆուգարէնին հալի իլէրքինէ գընտաէն
տահա իլի օլուր տէնու ազըլ իրտիրմէք իս-
տէմէտիլլէրի վագաա թէաճիւպէ չաեան
տըր տէնիրսէտէ, արթըք նէ՛ չարէ պիրազ-
տա գաբալը գուլուլարըն աչըլաճագը լազըմ
կէլէճէք, խուրճալաչտըրմաը քեարը ազըլ
տէնիլ տիր. . .

Պունլարը պէր թարաֆ իտիպ, Պապա
Սէրօվէնին քէյֆիլէթի իսէ մէրգուաու կէ-
չինտիրմէք, փարա վիրմէքտէն նէչէթ իթ-
մէեիպ, Էալընը օ գատար պիւլիւճէք պիր
պիլանըն իլինտէ պիր Էաթագըրգ մահէլլ
գըսգանըլմասընտան, րէտտ օլունմասընտան
չու տէնէթլու հալին վուգու պուլտուղու
հաթըրա կէլտիլքտէ, գա՛նըր տուլուչլու գալպ-
լէրէ իքրաչըք վէ տէնէթ կէթիրմէք. . .
պազը թէտպիրսիլլիլէրէ, ազճէնին գըլլէ-
թին պէհանէ իտէլլէր, պու իտէ արթըք
իգրարէ մէճպուր օլուպ խըղճմտանգըրըղը-
մըղտան տըր տէմէտէն պաչգա նէ՛ ճէվապ-
լարը օլապիլիր. Սէճմուանըն, մէմուրլարըն
պիր ճէվապը վար իսէ Մանգուլէյէ վիրմէլէ-
րի լազըմ կէլիր տէտիլի իգթիգա իթմէք,
քէյֆիլէթ կիւն կիպի աչիքեար տըր:

(Իւլ.)
Էքսէրի ֆուգարէ միլլէթ-
տաչլարընը աճընանլար:

— Պիր հաթթիմա գատար, իեանէ վէ-
րիլմէքտէ օլան քէօյլէրի կէզտիքտէն սոն-
րա, հէնուլ տիւն ախչամ ափտէթ իթ-
միչ օլտուղունմտան, պիր թագըմ իեանէ-
լէրին նէչը ու իլանը պիլգարուր կէլէճէք
հաթթիմա գալմը տըր:

— Իչիթ տիլիմիլէ կէօրէ, սրրաղան
Պատրիարք հայը հազըլթլէրի մուվագ,
գաթ մէճիս ազալարընը տիւնքի կիւն
մէճիսէ տալլէթ իթմիչ իսէտէ, գաթէն
էքսէրի իսթիֆա իթմիչ օլմուլին, Էալը-
նըք պիր նէֆէրի կիթմիլ, վէ օ տախի իս-
թիֆասընը վէլմիլ տիր:

— Մէմուլիմիլէ կէօրէ, վ. կաթու-
ղիկու հազըլթլէրի թիֆիլիսէ վատը օլ-
տուղլարընտա տիլլիք զինէթ վէ իհ-
թիրամ իլէ գապուլ օլունմուչլար տըր:

— . . . Խմբագիր

Համաճարակ հիւանդութեան ժամա-
նակ խնդճ քնտանիքի մը ծնող քնեռն վախ-
ճանաճ՝ քանի մ' ահուտան կ'սթնկերաղ-
ջիկ գաւակէ մը գատ մէկը չէր մնացած,
յիշեալ երախայն այն ժամանակէ 'ի վեր
թաղական խորհրդոյս ծախիւք եւ պաշտ-
պանութեամբը կը խնամուի, եւ այժմ
երկու տարին անցած ու գեղեցկադէմ
աղջիկ գաւակ մը եղած է:

Թաղական խորհուրդս կը բաղձայ Ալ-
գայիններէն բարեսէր մէկու մը որ դիպրեր
ըստ որում անտէր եւ ամենեւին ազգա-
կան մը չունենալուն, Խորհրդարանս
հարկ եղած գրութեամբ ուզողին կը
յանձնէ:

. . . Խմբագիր. կը խնդրեմ որ պատ-
ուական լրագրայք թերթերուն մէջ եր-
կու երեք անգամ հրատարակելու շնորհ
ընէք, որ ուզողը թաղ. խորհրդոյս ան-
գամոյ մէկուն հետ բանակցի:

1897 ապրիլ 12 կէտիք-փաշա

Փոխ Ատենագրի Ատենապետ
ՍԵՐՈՎԵԼԵ ԹԱԳԻՈՐԵԱՆ Մ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

— . . . Միւլէլլիֆ .

1867 ապրիլ 21 Պէյ-օղլու.
Իզմիտ գարիլէրի պիլարէկեանը իչին,
կէլէճէք բազար կիւնիւ եանի ապրիլ 30
տա Պէյ-օղլու Էրմէնի մէզարըզը գարըն-
սընտա, միւլթէվէֆա Գասպարեան Յօ-
հաննէս աղանըն ճամպաղխանէլսինտէ,
Էնիլայի օեուելար իճրա օլունմաճագ, վէ
թէրաքիւմ իտիլէն հասրլաթ մէրգուլմ
պիլարէ/եանա իթա օլունմաճագ տըր:

Իճրա օլունմաճագ օլան կիւնակիւն օ-
եուելարըն թաֆսիլաթընը բազար իրթէ-
սի կիւնիւ պէեան իտէճէլիլ տիր:

Հաճի Բառնիկ ֆ. Սէֆերեան

Իչ պու խայրխահըղա զայլէթքէչ օ-
լանլար, չէֆգաթլու Աճէմեան տէօրթ
պիրատէրլէր, վէ հաճի Բառնիկ, ֆ. Սէ-
ֆերեան գաթլար տըրլար:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՆԿԱՅՈՒՆ ԼԱՍՏԵՆ ՈՒՐ
ԿԸ ԳԻՄԵ

Ոչ ոք կրնայ ասոր որոշ պատասխան մը
տալ. քանզի խնկացին սիրտ իգող շուարած
իսկ անմիտն՝ անգգայ, կամ ի խոր քուն կը
խորդայ, ներքին թշնամին ալ իւր դեր կը
խաղայ յարագ կործանում այն ազգային խա-
խուլ կազմութեան:

Ուր է, եւ ո՞ւր ուրեմն կը դիմէ երբեմն
այն հակայառիպնաւն՝ բայց այժմ քայքայեալ
եւ այսր անդր գրուեալ երեւուն լաստը, յո-
րում մենք եւս շուարած եւ սարսափած օգ-
նութիւն, օգնութիւն կը պոռանք: Թշնա-
մութիւն՝ ի ներքուստ, օգնութիւն՝ արտա-
քուստ (ահա քեզ լակոնական բարբառ մը):

« Կանգ առ եւ հանդարտէ պատանիդ
գրգռեալ » կը գոչէ քաղցր եւ մարդասէր ձայն
մը ի հեռուստ, « ուչ դէր, որ քեզի՛ նկա-
րագրեմ այն հին անարկու Հայկական լաս-
տին արդի տխրալի վիճակը, Նա՛ առաւել
իւր նաւապետին եւ նաւաստեաց անմարա-
նական եւ յիմարական խռովութիւններով
. . . լուծուած, քայքայուած եւ այժմ գը-
ծընդակ խռիւններով եւ ցախերով պատառ-
եալ եւ մէկ քանի հակառակ հողմերէ չարժեալ
կատաղի ալեաց խաղալիկ եղած, երբեմն ե-
րեքական կոհակաց մէջտեղ՝ կարծես կանե-
րեւութանայ, եւ երբեմն փոքրիկ մակոյկի
նման ալեաց ուժգին մղումներով յօդս կը
սլանայ, բայց ոչ կը յառաջանայ եւ ոչ ալ ա-
զատութեան յոյս մը կը նշմարուի. քանզի
նորա հրամանատարն նոր ու վերացեալ ըղ-
ճիւք աչքն ի բարձունս յառեալ երկնային
նշուլազարդ աստղերով կը բերկրի, գէթ
չուզեք վայրկեան մը աչքն ի խոնարհ իր բո-
լորտիքի ազէկտուր տեսարանը զննելու զի-

Չանիլ . նաւապետն իւր հինօրեայ խորհուրդ-
ներով սոնքացեալ կարծեա կը ջանայ զնա-
ւաստիս ի խոր քուն թմբրեցուցանել . եւ նորն
ատել , զհինն պնդապիրկ ունել . նաւաստի-
ներէն ոմանք կը կռուին , ոմանք այսր ան-
դը շուարած կը վազվառնեն , եւ ոմանք ի խոր
քուն թմբրութեան կերպով . իսկ մաս մ'ալ
օգնութիւն կաղաղակէ բայց ի գուր . լաստն
յաջ ու անեակ եւ վերու վար կը տարուբերի ,
բայց ուր . . . ղէկն կիսաջախջախ , առա-
գաստք յօշատեալ եւ կայմ ու գերանք կի-
սախարխուլ եղած երկիւղ ու սարսափ կը
ներկայեն մինչեւ անգամ ի հեռուստ դիտող
աչաց . Տես նորա կողերէն փրթած , բաժնը-
ված տախտակները , որ ալեաց խաղալիկ
եղած կը ծփծփան , եւ ամէն անգամ որ կա-
տաղի ալիքը զիրենք վեր ու վար եւ յաջ ու
յահեակ կը տարուբերէ , ազատօրէն կը շար-
ժին եւ յառաջ կերթան կոր կարծելով , իւ-
րաքանչիւրն հրաւէր կը կարգայ այն հակա-
յատիպ լաստին ըսելով թէ « քու ազատու-
թեանդ ու փրկութիւնդ ինծի դիմելէդ
միայն կախեալ է » . բայց նա իւր այն նեղ-
եալ վիճակին մէջ անգամ նոցա տղայամը-
տութեան վրայ ցաւ ի օրոտ վեհանձնական
արհամարհանք կը նայի ու կը հեծէ : Ահա
տես այն հակայատիպ լաստին Արեւելեան
կողմը ծփծփացող տախտակ մը , որ երբեմն
խաւար տղիտութեան ալիքը գանի կորզած ու
գոռոզութեան շղթայով մը այնպէս պնդա-
պիրկ կապած է , որ իր բնական եւ մայրենի
գոյն ու ձեւն անգամ փոխուած է . տես նա-
եւ նորա Արեւմտեան կողմի վեր վեր ոստոս-
տող ու իր բունին դէմ սօնքացող տախտա-
կը , որոյ պոչը մահատիպ շղթայիւ մը եօթ-
նաբլուր Գառազեղի մը կապուած մահուան
շունչը կը չնչէ , եկ տես նա եւ Հիւսիսային
կողմը ճիշտ մայրենի բունին կողէն բրթած ,
բայց հեռուոր ճանկի մը անգլխական ճնշմամբ
ըր ճեղքուած եւ ճաթառուած տախտակը ,
որ կարծես փոքու եւս երկուք լինելու եր-
կունքը կերկնէ իր մայրենի բունին նօր հար-
ուած մ'ալ տալու երեւոյթով : Ահա այն եր-
բեմն հակայատիպ լաստին արդի ցաւալի վի-
ճակը , որոյ կործանումը խիստ մօտ է , եթէ
այսպէս քիչ մը եւս յարատեւէ . . . »

Ո՛հ , ըսի ինքն իրենս , ինչո՞ւ այսպէս ըլ-
լայ , միթէ աւելի աղէկ չէ՞ որ այն կորզեալ
եւ բաժանեալ տախտակի կտորները՝ նորէն ի-
րենց մայրենի բունին վրայ կազդուրուին .
արդեօք զանոնք բռնող բեւեռները դեռ բու-
նին վրայ հաստատուն չե՞ն մնացած , միթէ
չկայ՝ այնպիսի մարդասէր զօրութիւն մը ,
որ զանոնք բռնէ իւրեանց նախկին տեղը զե-
տեղէ այնպիսի բեւեռներով , որ այլ եւս բա-
ժանումն անկարելի լինի : Ո՛հ , ի՞նչ ցաւալի
վիճակ : Հիմա պարզաբար կը տեսնեմ որ՝
արտաքուստ եւս առաւել ի ներքուստ բունն
զօրութիւններ զանի խարխլէր եւ մահաբոյր
փոշիներով այնպէս աղտոտեմ են , որ առանց
վերակազմութեան եւ մաքրութեան այլ եւս
անկարելի է կանգուն կալ եւ կենդանութեան
օգ ծծել : Այո՛ , վերակազմութիւն , վերամաք-
րութիւն եւ բարեկարգութիւն ապագային .
ուրեմն պէտք է թողուլ այլ եւս սնտոի յոյ-
սերով ուժանալ եւ օտար ալեաց խաղալիք լի-

նելը , եւ գալ միանալ ի բուն մայրենի ի նոր
տնօրէնութիւն եւ ըսել միարեւրան Հաւատքն
ի սիրտ , կրօնքն յեկեղեցիս եւ ՄԱՐԿԱՅԻՆ
ԵՂԱՅՐՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ամէն տեղ
եւ ամէն ատեն :

Անցեալները հրապարակական գրիչ մը
մեր ազգին արդի վիճակը հանելուկի մը կար-
գըն անցած է , նորա լուծմունքն ընթերցո-
ղաց կը մնայ պարզել ըսած էր :

Ահա իրօք այլաբանական հանելուկ մը
կընծայենք արգոյ ընթերցողաց հետաքրք-
րութեանը , որ մինչեւ յազուրդ գտնէ , ան-
շուշտ պիտի չդադրի սորա վրայ որոճալէն :
Ընթերցող ,

Եթէ աս հանելուկ լուծես ,
կեանքդ ու մահդ հոն կը տեսնես .
ԽՈՍՐՈՎ

ՆԵՎԻՅԷ

Իթալեա տէվէթի Թարաֆընտան
մէմուրիսէթի Ֆէվզէլատէ իւլէ Վաշինկ-
թընա կէօնտէրիւմիչ օլան Մ . Շեփալիե
Պէրտինաթի , այնի մէմուրիսէթիէ պու-
տէֆա Իսթանպուլա կէօնտէրիլէճէկի պա-
զը զազէթալարտա օգուլմուլ տուր :

— Տանիմարգա զըրալը հազըթիլէրի ,
Լօնտրատա քէրիմէլէրի բրէնսէս Ուէլսին
եանընտա պըրագարագ , աերն 11 ինտէ
մագարրը հիւքիւմէթի օլան Գօթէնհայկա
եօլճուլ օլմուլ տուր : Պագը Ինկիլիզ զա-
զէթալարընըն եագտըղընանէզարէն , միւ-
շարիլէյսա պիրագ իյի օլտուգտան սօն-
րա , վալիտէսիյլէ պիրլիքտէ թէպուլիլ ապ-
ու հաւալ գըմընտա Գօթէնհայկա ազի-
մէթ իտէճէլլէր իմիչ . պագը զազէթա-
լարտա սախի բրէնս Ուէլսին փարիսէ ան-
ճագ յուլիս իպթիտաընտա կիտէպիլէ-
ճէկինի սէպէպիլին տախի բրէնսէսի պէ-
րապէր կէօթիւլէճէյինտէն , էյիլէնմէ-
սինէ պէլլէտիլինի պիրլիքտէ տիրլէր ,

— Լօնտրա րօսթախանէսի մէթուպ
տաղըտըճըլարընտան իքի քիչի , պըրգաթը
մէթուպա ճէսարէթ իթտիքլէրինտէն ,
պիրիսի 10 , տիկէրի 5 սէնէ քիւրէյէ ի-
լամ օլուլմուլ շար տըր :

— Ինկիլթէրրատա տախի քէնտի քէն-
տինի էօլտիւրէնլէր , գարըսընը օլուգ , չօ-
ճուգլարընը պօղաղաեանլար հէր կիւն
զազէթալարտա օգուլմագտա տըր , եինէ
պու գապիլտէն օլարագ , տիւն Լօնտրատա
օրթա սինտէ Ֆըրթիս իսմինտէ պիրիսի
Ֆագըրըգտան տօլայլը Թահամմիլիլ քէ-
փլտիլինտէն գարըսընա շու « սէվկիլիլ
Աննա . — պէօյլէ պիր սէֆալէթտէ ու-
ղուն պօլլու եաշամեա զայրը Թէհամ-
միլիլմ գայմամըլ տըր , իլա նիհայէ հօշ-
ճա գալ սէվկիլիլմ . Թ . Ֆըրթիս . » մէթ-
թուպու պըրագարագ կիտիպ քէնտի քէն-
տինի պօղմուլ տուր :

— Կէչէնհաֆթա Գրօլիտէ գարընըն
պիրիսի պալօտա օլ տէրէճէտէ պուլնալ

մըշ տըր իր , րագս վագթիլտէ պիրտէն
պիրէ եըզըլարագ , պիրագտա ահրէթտէ
օյնամեա եօլճուլ օլմուլ տուր :

— Միւլթէմէալը Ամէրիգա Թարա-
ֆընտան ճէնէրալ Ֆըրանկ Պրիլ , Վիէն-
նաեա էլ չի Թայեին օլուլմուլ տուր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

1867 ապրիլ 25 ինտէն իթիպարէն Չու-
հաճըհտընտա եօգարքի գաթտանիւմէրօ
18 միւլթէվէֆա Չօպան օլուլ Մարտիրոս
աղա օտաընտան իլան օլուլուր , Թարիս-
տէն 21 կիւնէ գատար հաֆթատա իքի
կիւն սալը վէ ճիւմա օտաըն աչըգ տըր ,
քիմին ալամաղը վար իսէ պուլլուրտուլն
21 կիւնտէն սօնրա Թանըլամագ :

Սարըբար Ենի մահալէսինտէ Զիֆթ
սուեօւն իւսթիւնտէ , Չօպան օլուլուրն
45 տէօնիւմ մըգտարը պիր պաղը , վէ
տէրուլինտէ 400 արշըն մըգտարը պիր
քէօշք , 6 օտաըն , 1 սուֆաըն , մէրմէր
ալլիլ , մաղաղաը վէ քիլէրլէրի տէֆա
այրըճա պիր մուլթագ տայլիւսի , ա-
խըլարը , վէ պիր պօսթան գուեուսու
սաթլըգ տըր . հէր քիմ Թալէպ օլուր ի-
սէ , Չուհաճը խանընտա 18 նիւմէրօ օ-
տաեա պուլլուրտուլն :

Տօգթօր Գալուստեան , քէնճէմպիհ
կիւնլէրի , սաաթ 7 եէ գատար , Գալիօն-
ճուլ-գուլլուղընտա , Գուլլուղըն եա-
նընտաքի Թարալ-պաշը ճատտէսինտէ վա-
զը 195 նիւմէրօլու խանէսինտէ , խայ-
րաթ պագմագտա տըր :

Թ Ա Տ Ր Ո Ն Ն Ա Ո Ւ Մ

1867 ԱՊՐԻԼ 22 ԵԱԲԱԹ ԳԻՏԵՐ ԺԱՄԷԻ
ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ ԱՍԻԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՆԳԷՍ ԱԶԳԱԹԻՆ

Վ Ա Ս Ա Վ Ս Ի Ի Ն Ի

ՄԱՏՆԻՉ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ

ՈՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԻՆՔ ԱՐԱՐՈՒԱԾՍ
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Պ . Ռ . ՍԵՏԵՃԱՆԻ

ՏԻԿԻՆ ԱՌԷՔ ՍԱ ՆԱՄԱԿԸ

ԵՐԳԱՍՈՒՆ ԿԱՏԱԳԵՐԳՍԻԹԻՒՆ Ի ՄԻ
ԱՐԱՐԱՒԱԾՍ
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Պ . Գ . ՌԵՏՈՒՆՈՅ

ՍԷՐ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՏԱՍԱՆԵԱՅ ՕՐԻՈՐԴ Վ . ԳԱՐԱԳԱՆԵԱՆԷ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Թ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԵՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՏԷ
ԳԵՐ-ՇԱԼԵՆԱ ՏՈՂՈՒ ԵՈՒՑԱ , ԶՈՐՈՐԱՅ ԱԳՅԱԼԼԱ
ԳԻՏԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵՐՆԵԱ ՆԻՄԵՐՈ 467 :